

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ İLE UYUMLAŞTIRILMIŞ ATA KARNESİ İŞLEMLERİ UYGULAMA ESASLARI

Amaç

Madde 1- Bu Esasların amacı; 26/6/1990 tarihinde İstanbul'da düzenlenen ve 31/3/2004 tarih ve 5108 Sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "Geçici İthalat Sözleşmesi" uyarınca, ATA karnesi işlemlerinde uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Esaslar, ATA Sistemine tabi olarak taşınan eşyalara ilişkin iş ve işlemler ile Birlik, oda ve karne hamili tarafından yapılacak iş ve işlemleri kapsar. Bu Esaslar ile Geçici İthalat Sözleşmesi arasında uyumsuzluk olması halinde öncelikli olarak Geçici İthalat Sözleşmesi uygulanır.

Dayanak

Madde 3- Bu Esaslar, 21/10/2004 tarih ve 25620 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 15/3/2005 tarihinde yürürlüğe giren "Geçici İthalat Sözleşmesi"nin EK A.1 inci maddesinin (f) fıkrası gereğince Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin kefil kuruluş olarak belirlenmiş olmasına ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 56 ncı maddesinin (y) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Esaslarda yer alan;

- a) "Sözleşme" deyimi; 21/10/2004 tarih ve 25620 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 15/3/2005 tarihinde yürürlüğe giren "Geçici İthalat Sözleşmesi" veya kısaca "İstanbul Sözleşmesi" ve eklerini,
- b) "Birlik" deyimi; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- c) "Oda" deyimi; Birlik tarafından ATA karnesi işlemlerini yapma hususunda yetki verilen ticaret ve sanayi odaları ile ticaret, sanayi odalarını,
- d) "Karne hamili" deyimi; bu Esaslar kapsamında ATA karnesi kullanmayı talep eden ve bu talebi onaylanan gerçek ve tüzel kişileri,
- e) "Geçerlilik Süresi" deyimi; ATA karnesi üzerinde yer alan ve karnenin kabul edilebilmesi için gümrüğe ibraz edileceği en son tarihi,
- f) "Kefil Kuruluş" deyimi; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
- g) "ATA Sistemi" deyimi; Sözleşme hükümlerine göre ATA karneleri himayesinde eşya taşınması sistemini,
- h) "Karne Veren Kuruluş" deyimi; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini ifade eder.

ATA karnelerinin basımı

Madde 5- ATA karnelerinin basımı Sözleşmede kabul edilen şekle uygun olarak Birlik tarafından yapılır.

Madde 6- ATA karneleri İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanır ve bir kapak ile karne kapsamı eşyanın her hareketi için (azami dört tane geçici ihraç, dört tane geçici ithal, dört tane yeniden ihraç ve dört tane yeniden ithal ile sekiz tane transit işlemi) yeterli sayfaları içerir.

ATA karnesi dağıtımı hususunda odalara yetki verilmesi

Madde 7- Birlik Yönetim Kurulu tarafından yetkili kılınmış Odalar, Birlik adına ATA karnesi işlemi yapabilirler.

ATA karnesi dağıtım yetkisi talep eden Oda, bu talebini bir dilekçe ile Birliğe iletir.

Söz konusu talep Birlik Yönetim Kurulunda görüşülerek karara bağlanır. Uygun bulunması halinde, gerekli eğitim Birlik tarafından sağlanır.

Madde 8-Odalar, Sözleşme, ulusal mevzuat, iş bu Esaslar ve Birliğin diğer talimatlarına uygun hareket etmek zorundadır. Gerekli gördüğü takdirde Birlik, odaya karne gönderilmesini durdurabileceği gibi, odaların ATA karnesi verme yetkisini de iptal edebilir.

Hizmet ücreti

Madde 9- Odaların karne hamillerine verdikleri her bir ATA karnesi için alacakları oda hizmet ücreti, hiçbir koşulda karnelerin Birlik tarafından odalara gönderme bedelinin yüzde yirmibeşini (%25) aşamaz.

ATA karnesinin kullanım alanı

Madde 10- ATA karneleri; karnenin ön kapağında yer alan ülkelerde ve arka kapakta yer alan kefil kuruluşların sorumluluğunda kullanılır.

Başvuru

Madde 11- Başvuru, ATA karnesi talep edenlerin gideceği ülke veya ülkeleri, gidiş amacını belirten bir dilekçe ile yetkili odalardan herhangi birine yapılır. Dilekçenin ekinde, karne kapsamında taşınacak eşyanın adı, değeri, gerektiği takdirde marka ve numaraları ile ağırlığını belirten proforma fatura veya çeki listesinin bulunması zorunludur.

Karnenin doldurulması

Madde 12- ATA karnesi, arka kapağında yer alan karnenin doldurulması ve kullanılmasına dair ayrıntıları içeren bilgiler çerçevesinde aşağıda açıklandığı şekle uygun olarak doldurulur ve kullanılır.

Karne Hamiline Doldurulacak Bölümler:

a) Karnenin ön kapağı ve her sayfasında bulunan "A. KARNE HAMİLİ VE ADRESİ" bölümünün ayrıntılı olarak doldurulması;

b) Karnenin ön kapağı ve her sayfasında bulunan "B.TEMSİLCİSİ" bölümünde varsa eşyayı beraberinde taşıyan kişi/kişilerin veya karne hamili adına gümrük işlemlerini yaptıracak olan gerçek veya tüzel kişi/kişilerin adının açık olarak yer alması;

c) Karnenin ön kapağı ve her sayfasında bulunan "C. EŞYANIN KULLANIM AMACI" bölümünde eşyanın kullanım amacına yönelik Sözleşme eki belirtilmelidir. Söz konusu ekin T.C. Gümrük Müsteşarlığı ve geçici ithalatın yapılacağı ülkenin gümrük idarelerince kabul edilmiş olması;

d) Karnenin ön kapağında yer alan J. Bölümü ile dip koçanlar dışında her sayfasında yer alan ve karne hamilinin taahhütlerini içeren F. Bölümünün karne hamili tarafından imzalanmış olması; zorunludur.

Oda Tarafından Doldurulacak Bölümler:

e) Karnenin ön kapağı ve her sayfasında bulunan G. Bölümü karneyi düzenleyen oda tarafından doldurulmalı ve yalnızca ön kapakta yer alan I. Bölümü okunaklı olarak mühürlenmeli ve oda yetkilisi tarafından imzalanmalıdır.

f) Tamamlanan genel listeler ilgili oda tarafından gerekli kontrolleri yapıldıktan sonra, herhangi bir ekleme yapılamaması amacıyla oda yetkilisi tarafından kapatılmalı ve mühürlenmelidir.

g) Karnenin arka kapağının arkasında yer alan bölüm karneyi veren oda tarafından doldurulmalıdır.

h) Odalar, yeni düzenlenen karneleri onayladığı gün ilgili verileri Birlik tarafından belirlenen programlara (elektronik ortamlara) işlemek zorundadır.

Geçerlilik süresi

Madde 13- Karnenin geçerlilik süresi, karneyi veren oda tarafından, veriliş tarihinden itibaren bir yıl olarak belirlenir ve karnenin ön kapağı ile her sayfasına kaydedilir. Veriliş tarihinden itibaren bir yıldan daha fazla geçerlilik süresi belirlenemez.

Karnenin verildiği oda tarafından kaydedilen geçerlilik süresi değiştirilmez veya uzatılmaz.

Teminat ve Taahhütname

Madde 14-Birliğin gümrüklere karşı kefaletinden dolayı doğabilecek sorumluluklarını garanti altına almak amacı ile her bir ATA karnesi için aşağıda belirtilen teminatlardan herhangi biri alınır.

Teminat olarak;

a) Nakit

b) Banka Teminat Mektubu (Türk Lirası veya döviz cinsinden olabilir. Teminat mektubunun konusuna "ATA Karnesi Kapsamı Eşya" ibaresinin konulması zorunludur.) kabul edilir.

Nakit teminatlar, Türk Lirası veya herhangi bir döviz cinsinden olabilir. Karne hamilinin bir bankadaki Türk Lirası veya döviz hesabında teminat miktarı kadar meblağın Birlik adına bloke edilmesi de nakit teminat olarak kabul edilir.

Teminat karne kapsamı eşyanın toplam değerinin yüzde ellisi (%50) oranında alınır.

Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) 71.13, 71.08 ve 71.06 olan eşya için, döviz cinsinden teminat verildiği takdirde, Ek. IV'de belirtilen ülkelere göre teminat oranları uygulanır. Karne hamilinin teminat oranları birbirinden farklı olmak üzere birden fazla ülkeye gitmesi halinde, en yüksek teminat oranlı ülkeye göre teminat alınır.

Ticaret Bakanlığınca Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasına haiz ve onaylanmış kişi statüsündeki kişiler ve ülke ihracatını geliştirme odaklı münhasır sektörler için uygulanacak teminat tutarları Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulunca, re'sen belirlenebilir.

Odalar tarafından ATA karnelerine karşılık olarak alınan banka teminat mektupları, kati ve süresiz olarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği adına düzenlenir ve Birlik adına ilgili oda tarafından muhafaza edilir.

Teminatın nakit alınması halinde, söz konusu meblağ Birlik hesabında muhafaza edilir.

Karne hamilinden, Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) 71.13, 71.08 ve 71.06 olan eşya için, döviz cinsinden teminat verildiği takdirde, Ek. V'de yer alan taahhütnamenin alınması ve ilgili oda tarafından saklanması zorunludur.

Yukarıda belirtilen haller hariç, karne hamilinden Ek. I de yer alan taahhütnamenin alınması ve ilgili oda tarafından saklanması zorunludur.

Zayı olan ATA karneleri hakkında yapılacak işlem

Madde 15- ATA karnesinin yurda dönüş işlemi yapılmadan önce herhangi bir şekilde zayı olması durumunda, Ek. III. de yer alan "ATA Karnesi Sertifikası" düzenlenebilir.

ATA Karnesi Sertifikası, karne hamili tarafından doldurularak, iki nüsha halinde düzenlenerek karneye ait genel listenin de eklenmesi suretiyle giriş gümrük müdürlüğüne tasdik ettirilir ve ilgili odaya iade edilir.

Oda, ATA Karnesi Sertifikasının aslını Birliğe göndererek, karne kaydının kapatılmasını talep eder.

ATA karnesinin kullanılmadan kaybedilmesi halinde, bu karnelere karşılık alınan teminatlar, Sözleşmenin EK. A. 8/4 üncü maddesi hükmüne göre karne hakkındaki taleplerin zaman aşımına

uğradığı (karnenin geçerlilik süresini takip eden bir yıl) tarihi takip eden altıncı ayın sonuna kadar muhafaza edilerek, bu tarihe kadar yabancı ülke gümrük makamlarınca herhangi bir talepte bulunulmaması halinde, Birlik tarafından onaya bağlanarak karne hamiline iade edilir.

ATA karnesinin geçici ithalat işlemi sona ermeden, yabancı ülkede kaybedilmesi halinde, kaybedildiği ülkenin gümrük makamlarınca düzenlenen karnenin kaybedildiğine dair belgelerin ibraz edilmesi gerekir. Bu durumda, ATA karnesi sertifikası ile eşyanın eksiksiz olarak yurda geri döndüğü belgelendirildiği takdirde karneye karşılık alınan teminat karne hamiline iade edilir.

Teminat İadesi

Madde 16- Kullanıldıktan sonra odaya iade edilen ATA karneleri, oda tarafından gerekli kontrolleri yapıldıktan sonra Birliğe gönderilir.

ATA karnelerinin teminatı Birlik uygun görüşü ile iade edilir. Birlik uygun görüşü alınmadan teminatların iade edilmesi halinde, doğacak zararlar odaya rücu edilir.

Madde 14'te tarif edilen Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) 71.13, 71.08 ve 71.06 olan eşya için, döviz cinsinden teminat verildiği takdirde, Ek. IV'de belirtilen ülkelere göre teminat oranı uygulanması kapsamında, karne hamilinin ATA karnesi başvurusu esnasında Odaya beyan ettiği ülke dışında ülkeye gittiği tespit edildiği takdirde, ATA karnesine karşılık Birlik lehine alınan teminat iade edilmez.

Karne kapsamı eşyanın tamamının veya bir kısmının yabancı ülkede çalınmış olması, karnenin kullanılmadan kaybedilmesi, karne üzerinde Türk ve yabancı gümrüklerce yapılan işlemler arasında farklılık bulunması, karne hamilinin daha önceki karne kullanımları ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemiş olması ve benzeri hallerde karneye karşılık alınan teminatın karne hakkındaki taleplerin zaman aşımına uğradığı (geçerlilik süresini takip eden bir yıl) tarihi takip eden altıncı ayın sonuna kadar saklı tutulması hususunda Birlik Ticaret ve TIR Dairesi Başkanlığı yetkilidir.

Kullandırılan ATA karneleri hakkında yapılacak işlem

Madde 17- Odalar, kullandırılan ATA karnelerinin numaraları, alınan teminatın tutarı, karne hamilinin isim ve adresleri, geçerlilik süreleri ve ABD Doları karşılığı olarak karne kapsamı eşyanın toplam değeri ile niteliğini aylık raporlar halinde en geç bir sonraki ayın ikinci haftasına kadar Birliğe bildirmek zorundadır.

Kamu kurumlarına teminat alınmadan ATA karnesi verilmesi

Madde 18- Teminatsız olarak ATA karnesi kullanmak isteyen kamu kurumları, taleplerini, gerekçeleri, eşyanın niteliği ve değerini gösteren bir liste ile birlikte yazılı olarak Birliğe iletir.

Kamu kurumlarına teminatsız olarak ATA karnesi verilmesi hususunda Birlik Genel Sekreteri yetkilidir.

Birlik tarafından uygun bulunan talepler, ilgili odaya yazılı olarak bildirildikten sonra talep sahibine teminatsız olarak ATA karnesi verilir. Oda tarafından verilen karne numarası derhal Birliğe bildirilir.

Teminatsız olarak verilen ATA karneleri için ilgili kurumdan Ek. II de yer alan taahhütnamenin alınması zorunludur. Bu taahhütname kurum adına bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olanlar tarafından imzalanmalıdır.

Bir kamu kurumunun aynı anda teminatsız olarak kullanmakta olduğu ATA karnesi sayısı yirmi beş adedi geçemez.

Bu usul ve esasların ilgili maddeleri uyarınca ilgili odalar tarafından kamu kurumları adına teminatsız düzenlenen ATA karnelerinin, geçerlilik süresinin bitiminden itibaren üç ay içinde odaya iade edilmesini sağlayacak şekilde takibi yapılarak, bu süre içinde iade edilmeyen karnelerin numaraları Birliğe bildirilir.

Geçerlilik süresi bitiminden itibaren üç ay sonunda sahip olduğu karneyi iade etmeyen kamu kurumları adına, söz konusu karne iade edilene kadar teminatsız olarak karne düzenlenmez.

Karneleri usulüne uygun olarak kullanmadığı tespit edilen veya ATA karnesi kullanımından doğan yükümlülüklerini yerine getirmeyen kamu kurumlarına, söz konusu sorunlar giderilene kadar teminatsız olarak karne düzenlenmez.

Süresi biten bir karnenin yenisi ile değiştirilmesi

Madde 19- ATA karnesinin geçerlilik süresinden daha uzun bir süre eşyanın geçici ithalat rejimi altında kullanımının talep edilmesi halinde, mevcut karnenin süresi uzatılmayacağından, teminat aranmaksızın yeni bir ATA karnesi ile kullanımına devam edilebilir. Bu durumda, karne hamili mevcut karnenin geçerlilik süresi içinde, gerekçeleri ile birlikte doğrudan Birliğe başvuruda bulunarak yeni bir karne düzenlenmesini talep eder. Birlik tarafından gerekli araştırma yapılarak, geçici ithalat ülkesi gümrük makamlarının kabul etmesi koşuluyla, mevcut karnenin yerine yeni bir karne düzenlenmesi için ilgili odaya talimat verilir.

Birlik onayı olmaksızın ikinci karne düzenlenemez. Oda tarafından Birlik onayı olmadan ikinci karne düzenlenmesi halinde doğacak her türlü zarar odaya rücu edilir.

İlgili oda tarafından karne hamilinden mevcut karneye karşılık alınan teminatın yeni ATA karnesi için de geçerli olduğuna dair bir taahhütname alınır.

Oda yeni karnenin genel listesinin mevcut karne ile aynı olduğunu kontrol eder. Karnenin ön kapağının ve her sayfasının G/a bölümüne karne numarasını da kaydederek, yeni karnenin mevcut karnenin yerine düzenlendiğini belirtir.

Karne hamili mevcut karnenin geçerlilik süresi sona ermeden yeni karneyi mevcut karne ile geçici ihracatın yapıldığı gümrük idaresine ibraz ederek, geçici ihracat işleminin yeni karneye tekrar kaydedilmesini sağlamalıdır. Karne hamili geçici ithalatın yapıldığı gümrük idaresine ibraz etmek ve mevcut karnenin kaydını kapattırarak numarası, tarihi ve gerekli diğer bilgileri yeni karneye işlettirmek zorundadır.

Karne hamili yurda dönüşü sırasında her iki karneyi bir arada ilgili odaya iade etmekle yükümlüdür.

Odaların yükümlülüğü

Madde 20- Odalar, bu Esaslarda yer alan hükümlere aynen uymakla yükümlüdür.

Birliğin rücu hakkı

Madde 21- Karne hamillerinden alınan teminatların kefaletten doğan gümrük vergi ve resimleri ile diğer ödemeleri karşılamadığı hallerde Birlik; firma, şahıs veya kuruma rücu etme hakkını saklı tutar.

Hüküm bulunmayan haller

Madde 22- Bu Esaslar ve Sözleşmede hüküm bulunmayan hallerde karar vermeye Birlik Yönetim Kurulu yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 23- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulunun 25/8/1999 tarih ve 64 sayılı kararı ile kabul edilen "ATA Sözleşmesi Uygulama Talimatı" yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Yürürlükten kaldırılan "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulunun 25/8/1999 tarih ve 64 sayılı kararı ile kabul edilen ATA Sözleşmesi Uygulama Talimatı" uyarınca yetkilendirilen odaların bu yetkileri devam edecektir.

Geçici Madde 2- Bu esasların 14.maddesinde belirtilen nakit teminatlar, Birlik tarafından yeni bir talimat gönderilene kadar yürürlükten kaldırılan "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulunun 25/8/1999 tarih ve 64 sayılı kararı ile kabul edilen ATA Sözleşmesi Uygulama Talimatı"nın 15.maddesi uyarınca, Birlik adına ilgili odanın hesabında muhafaza edilecektir.

Yürürlük

Madde 24- Bu Esaslar Birlik Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25- Bu Esaslar Birlik Yönetim Kurulu Başkanı tarafından yürütülür.

ÜLKE	GÜMRÜK VERGİ ORANI + KDV (GTİP'e göre değişir)	ALINACAK TEMİNAT ORANI (DÖVİZ)
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	%10	%10
HONG KONG	-	%10
SİNGAPUR	%7	%10
LÜBNAN	%5	%10
AVUSTRALYA	%5	%10
MALEZYA	%6	%10
ANDORRA	%4,5	%10
İSVİÇRE	%7	%10
KANADA	%10-%13,5	%10
JAPONYA	%13,2-%13,4	%10
ABD	%5,0-%13,5	%20
ALMANYA	%19	%20
BELÇİKA	%21	%20
POLONYA	%23	%20
ROMANYA	%19	%20
İTALYA	%22	%20
İNGİLTERE	%20	%20
ÇEK CUMHURİYETİ	%21	%20
LETONYA	%21	%20
HOLLANDA	%21	%20
İSPANYA	%23,5	%20
FRANSA	%20	%20
FAS	%20,5	%20
LİTVANYA	%21	%20
YUNANİSTAN	%24	%20
BULGARİSTAN	%20	%20
AVUSTURYA	%20	%20
HİNDİSTAN	%20	%20
GÜNEY KIBRIS	%19	%20
MOĞOLİSTAN	%15	%20
MACARİSTAN	%27	%20
SLOVAKYA	%20	%20
HIRVATİSTAN	%25	%20
KARADAĞ	%21	%20
İSVEÇ	%25	%20
DANİMARKA	%25	%20
PORTEKİZ	%23	%20
MOLDOVA	%20	%20
NORVEÇ	%25	%20
ESTONYA	%20	%20
BOSNA-HERSEK	%17	%20
SİRBİSTAN	%20	%20
FİNLANDİYA	%24	%20
MAKEDONYA	%18	%20
İRLANDA	%23	%20
ŞİLİ	%19	%20

YENİ ZELANDA	%20	%20
SENEGAL	%28	%20
PAKİSTAN	%20	%20
MALTA	%18	%20
MAURİTİUS	%15	%20
TUNUS	%21	%20
SLOVENYA	%22	%20
SRI LANKA	%24	%20
İZLANDA	%24	%20
FİLDİŞİ SAHİLİ	-	%20
LÜKSEMBURG	%17	%20
İSRAİL	%29	%30
İRAN	%24	%30
MEKSİKA	%16,8-31,8	%30
RUSYA FEDERASYONU	%30	%30
UKRAYNA	%30	%30
CEZAYİR	%30	%30
TAYLAND	%7-27	%30
BEYAZ RUSYA	%30	%30
GÜNEY AFRİKA CUMHURİYETİ	%35	%30
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	%37-%52	%40

KUYUMCULUK SEKTÖRÜ İÇİN TAAHHÜTNAME

Firmamız adına düzenlenen sayılı ATA karnesi ile, teminat oranıyla,'ye geçici ihraç ettiğimiz eşyayı aynen ve eksiksiz olarak yurda geri getireceğimizi, beyan ettiğimiz ülke haricinde bir ülkeye götürülmesi halinde teminatımızın iade edilmeyeceğini, ATA karnesi koçanlarını ilgili gümrük idarelerine usulü uyarınca imza ettirip getireceğimizi, bu işlemlerde eksiklik olması halinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği aracılığı ile talep edilecek gümrük vergi ve resimleri ile ortaya çıkabilecek her türlü ödeme yükümlüğünü firmamızın Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği adına vermiş olduğu teminat miktarının üstünde dahi olsa itiraz etmeden hukuk yollarına başvurmanıza gerek kalmaksızın, derhal ve tamamen ödeyeceğimizi kabul ve taahhüt ederiz.

Firma Adı :

Firma Yetkilisi/Yetkilileri :

İmza :

Firma Kaşesi :

Ek: Firmanın imza sirküleri.